

Växa upp med fostersyskon

Att vara biologiskt barn i familjehem har lärt Andreas mycket om hur människor beter sig mot varandra. Han kan tänka sig att själv ta emot fosterbarn när han blir vuxen.

Text: Helena Östlund | [Prenumerera](#) | Artikel i [SocialPolitik nr 4 2015](#)

Det är fullt med bilar och mopeder framför familjen Notheus tegelvilla som ligger strax utanför Nyköping. Bakom huset breder en pool lockande ut sig i den varma eftermiddagen. Och där bortom ängar, åkrar och bondgårdar.

– Det känns bra i hjärtat att se en massa moppar utanför, säger Catharina Notheus som är mamma i familjen.

Hon arbetar som kock på en förskola och är van vid att laga mat till många. Här är det ofta fullt med folk: Andreas och hans kompisar, utflugna syskon med familjer, nuvarande och före detta fosterbarn – alla trivs och det är ofta fullt vid matbordet.

Familjen Notheus har varit familjehem ända sedan femtonårige sonen Andreas var liten, så han vet inte av något annat sätt att leva. Han tycker att livet med fostersyskon har lärt honom mycket om andra människor.

– Jag har fått mycket erfarenhet av hur jag ska bete mig mot andra. Förr var jag mer blyg när jag mötte nya barn som kom till familjen, men så är det inte längre. Jag vill hjälpa dem att komma på rätt väg och att de ska få den chans i livet som de aldrig haft, säger Andreas.

Catharina berättar att hon blev så glad när Andreas sa till en familjehemssekreterare som var på besök att han kunde tänka sig att själv bli familjehem som vuxen. Han har fått se mycket av föräldraskapets baksidor; föräldrar som missbrukar, föräldrar som inte dyker upp vid umgänge. Tårar hos barn som inte får julklappar.

– Det är så tråkigt att se föräldrar lova saker som de inte

kan uppfylla, säger Andreas.

Andreas tycker att det är mest positivt att vara barn i ett familjehem, han ser det lite som en uppgift som han har att förhålla sig till och som han med åren har lärt att sköta. Det enda han tröttnade på var att familjehemssekreterarna alltid skulle kolla i hans rum när de var på hembesök. Därför har familjen nu kommit överens om att när hans dörr är stängd får ingen störa.

– Mitt rum är privat, säger Andreas.

Det gäller alla barn, alla har varsitt rum och är dörren stängd vill barnet vara i fred, är den öppen får man komma in.

– Det funkar jättebra, då visar man varandra respekt. Vi tycker att det är viktig att alla har en dörr att stänga. Det är inte många barn som kommer hit som haft eget rum, de har kanske bott tre syskon i samma rum eller sovit i vardagsrummet på en madrass, konstaterar Catharina.

Den här varma eftermiddagen är alla helst utomhus, det är full fart i poolen och några av barnen sitter under ett parasoll intill och dricker läsk.

Andreas hjälper fostersyskonen med allt möjligt, till exempel med skolarbetet. Han går i nian, har själv lätt för sig i skolan och tycker att det är roligt att kunna förklara sådant som de kanske har svårt för, som matte och engelska. Han är också intresserad av mer udda ämnen som astronomi och kvantfysik. Dessutom går han i musikklass och spelar gitarr och trummor.

A och o i familjen Notheus är att barnen ska klara skolan.

– Vårt ledord är att skolan är nyckeln till livet. Med godkända betyg får du fler valmöjligheter, säger Catharina.

Hon tycker att Andreas är en bra förebild för de andra barnen. Hon konstaterar att hon "utnyttjar" honom ibland, berömmar honom för till exempel gott bordsskick – istället för att peka ut den som inte fått lära sig sådant hemma. Alltid beröm istället för kritik.

– Många längtar efter att få beröm, de har aldrig fått det

tidigare i livet, konstaterar Andreas.

I familjen Notheus ingår också pappa Mikael och de har haft totalt femton barn boende hos sig under de här åren, högst fyra samtidigt. De flesta har kommit hit i nioårsåldern och stannar tills de fyller 18. Just nu är barnen som bor här mellan tio och tolv år. Notheus var först kontaktfamilj och det utvecklades till att de blev familjehem.

– Jag hade en väninna som tog emot fosterbarn och jag beundrade henne. Vi ville hjälpa till i samhället, det kändes rätt i hjärtat. Det är en stark morot att få barnen på rätt köl, bryta onda cirklar och få dem godkända i skolan, säger Catharina.

Familjen Notheus har klarat av barn som inte har fungerat i andra familjehem och kommunerna står på kö för att anlita deras tjänster. Catharina tar gärna emot oplanerade besök från socialtjänsten.

– Om de råkar komma när jag står och steker pannkakor får de väl sätta sig och ta en pannkaka och så pratar vi under tiden. Överhuvudtaget pratar de mycket med varandra i familjen. Konflikter tas upp direkt – även om sådana inte uppstår så ofta. Ibland hålls familjeråd där alla får berätta om hur de känner, vad de funderar på, om de är rädda eller ledsna för något.

– Om någon kommer hem och är förtvivlad så stöttar alla och sluter upp runt den ledsna. De flesta barn som bor här tycker att det är skönt att det är så lugnt – trots att vi är så många i huset. "Ni gapar och skriker aldrig åt mig" brukar en av flickorna säga, berättar Catharina.

Helena Östlund